STORTINGET

Høringsnotat fra NHO Elektro

Høring: Statsbudsjettet 2027 (kapitler fordelt til energi- og miljøkomiteen)
Notatdato: 14.10.2026

Høringsinnspill fra NHO Elektro til energi- og miljøkomiteen om statsbudsjettet for 2027

NHO Elektro ber Stortinget styrke satsingen på energitiltak i sluttbrukermarkedet med samlet 2,5 milliarder kroner i 2027. Dette finansieres gjennom 1 milliard kroner i økt bevilgning utover regjeringens forslag og 1,5 milliarder kroner fra disponible midler i Klima- og energifondet. Bevilgningsøkningen skal reversere kuttet i støtten til husholdningene, etablere en auksjonsbasert støtteordning for solkraft og styrke støtten til energieffektivisering i bygg, batterier og forbrukerfleksibilitet. Fondsmidlene skal øke omfanget av energioppgraderinger i eksisterende boliger, boligselskaper og yrkesbygg.

Vi ber samtidig om tydeligere oppfølging av de nasjonale målene om energieffektivisering og solkraft og en evaluering av hvordan Norgespris og strømstøtte påvirker strømforbruket og investeringene i energitiltak.

Mer kraft og bedre utnyttelse av strømnettet

Norge må møte økende etterspørsel etter kraft og nettkapasitet i årene som kommer. Elektrifisering, industri og nye næringsetableringer trenger tilgang til strøm. Utbygging av kraftproduksjon og strømnett tar tid. Energieffektivisering, solkraft og fleksibelt forbruk kan bidra til å avlaste kraftsystemet mens større utbygginger planlegges og gjennomføres.

Energieffektivisering reduserer kraftbehovet og kan dempe belastningen på nettet, særlig når tiltakene reduserer oppvarmingsbehovet om vinteren. Solkraft på bygg og allerede nedbygde arealer tilfører produksjon nær forbruket. Batterier og forbrukerfleksibilitet kan flytte forbruk og redusere belastningen i timer hvor nettet er presset.

Tiltakene utfyller hverandre. Solkraft alene løser ikke vinterens effekttopper, og lokal produksjon avlaster ikke nødvendigvis nettet i alle situasjoner. Støtten må derfor innrettes slik at den både styrker kraftbalansen og bidrar til bedre utnyttelse av tilgjengelig nettkapasitet.

Sterkere investeringsstøtte når prissignalene svekkes

Lavere elavgift, strømstøtte og Norgespris reduserer strømkostnadene og gir husholdningene økonomisk trygghet. Samtidig kan ordningene redusere lønnsomheten ved å spare strøm og investere i egenproduksjon. Norgespris og strømstøtte kan også svekke motivasjonen til å tilpasse

forbruket til prisene i kraftmarkedet.

Når gevinsten ved energitiltak blir mindre, blir målrettet investeringsstøtte viktigere. Tiltak som reduserer kraftbehovet eller avlaster strømnettet, kan ha verdi for samfunnet utover besparelsen for den enkelte kunde. Budsjettet må i større grad stimulere til slike investeringer.

NHO Elektro mener derfor at kuttet i Enova-overføringene går i feil retning. Regjeringen bør sikre bedre sammenheng mellom ordningene som skjermer strømregningen og virkemidlene som reduserer energibehovet over tid.

Forslag til økt bevilgning

NHO Elektro ber om at kap. 1825 post 50 Klima- og energifondet økes med 1 000 mill. kroner, fra foreslåtte 1 100 mill. kroner til 2 100 mill. kroner. Økningen fordeles slik:

- 200 mill. kroner til å reversere kuttet i støtten til energitiltak i husholdningene. Den øremerkede rammen økes dermed fra 390 til minst 590 mill. kroner.
- 200 mill. kroner til en auksjonsbasert støtteordning for solkraft på næringsbygg og grå arealer.
- 600 mill. kroner til økt støtte til energieffektivisering i bygg, batterier og forbrukerfleksibilitet.

Økningen må gi flere nye prosjekter og ikke motsvares av reduserte disponeringer fra fondets øvrige midler til de samme formålene.

En auksjonsbasert støtteordning for solkraft

Vi foreslår at Enova gjennomfører auksjoner hvor prosjekter på næringsbygg og grå arealer konkurrerer om investeringsstøtte. Prosjektene som gir mest forventet solkraftproduksjon per støttekrone, skal prioriteres, innenfor tydelige krav til gjennomføring.

En pott på 200 mill. kroner anslås å kunne utløse om lag 130 GWh årlig kraftproduksjon når anleggene er ferdigstilt. Resultatet vil avhenge av konkurransen og hvilke prosjekter som gjennomføres.

Ordningen kan gi ny kraftproduksjon på arealer som allerede er tatt i bruk, og bidra til å opprettholde kompetanse og kapasitet i solkraftbransjen. Første auksjon bør gjennomføres i 2027.

Økt støtte til energieffektivisering og fleksibilitet

De resterende 600 mill. kronene skal styrke energitiltak i boliger, boligselskaper og yrkesbygg. Støtteordningene må være enkle å bruke og legge til rette for trinnvise investeringer.

Enova bør prioritere tiltak som reduserer strømbehovet, demper effekttopper og gjør det mulig for flere kunder å tilby fleksibilitet. Støtte til batterier bør knyttes til dokumentert nytte for energibruken og kraftsystemet. Regjeringen må samtidig legge til rette for at husholdninger og virksomheter kan få betaling for fleksibiliteten de tilbyr.

Økte rammer til energioppgradering av eksisterende bygg

Regjeringen begrunner reduserte overføringer med at Klima- og energifondet har en stor beholdning. Kontobeholdningen viser imidlertid ikke hvor mye som er tilgjengelig for nye prosjekter. Inngåtte støtteforpliktelser og øremerking må trekkes fra før handlingsrommet kan vurderes.

De 1,5 mrd. kronene fra fondets disponible midler skal øke omfanget av energioppgraderinger i eksisterende boliger, boligselskaper og yrkesbygg. Midlene skal gi flere byggeiere mulighet til å gjennomføre passive energitiltak, og kombinere disse med lokal solkraft, batterier og forbrukerfleksibilitet. Dette skal bidra til å frigjøre kraft og redusere belastningen i perioder når strømnettet er presset.

Enova bør fordele midlene mellom programmene ut fra dokumentert etterspørsel, gjennomførbarhet og forventede energi- og effektresultater. Større programrammer må følges av støttevilkår som utløser flere investeringer. Midlene skal komme i tillegg til den foreslåtte bevilgningsøkningen på 1 mrd. kroner og gi en reell økning i nye tilsagn til disse formålene.

Inngåtte tilsagn skal fortsatt være fullt dekket. Regjeringen bes før budsjettvedtaket dokumentere fondets disponible midler og synliggjøre økningen i Enovas programrammer.

Oppfølgingen må vise hvilke resultater støtten gir. Spart strøm, ny solkraftproduksjon og redusert effektuttak må rapporteres hver for seg, med et tydelig skille mellom forventede og realiserte resultater.

Forslag til anmodningsvedtak

NHO Elektro ber komiteen fremme følgende anmodningsvedtak:

- Stortinget ber regjeringen sikre at tilleggsbevilgningen på 1 mrd. kroner gir økte rammer for nye tilsagn til de vedtatte formålene, og at første auksjon for solkraft gjennomføres i 2027.
- Stortinget ber regjeringen sikre at 1,5 mrd. kroner av disponible midler i Klima- og energifondet settes av til økte rammer for nye tilsagn til energitiltak i bygg i 2027, utover rammene som følger av årets bevilgninger.
- Stortinget ber regjeringen senest i revidert nasjonalbudsjett 2027 legge fram en tallfestet og troverdig plan for målene om 10 TWh redusert strømforbruk i bygg og 8 TWh solkraft innen 2030,

med årlige milepæler og tydelige krav til Enovas bidrag.

- Stortinget ber regjeringen innen utgangen av 2027 legge fram en evaluering av hvordan Norgespris og strømstøtte påvirker strømforbruk, effekttopper og investeringer i energitiltak, samt forslag til endringer som styrker insentivene til energieffektivisering og fleksibilitet.

Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 Oslo
Sentralbord: 23 31 30 50

Ansvarlig redaktør: Mona Mortensen Krane
Nettredaktør: Lars Henie Barstad